

I. HIEROGRAPHIA. DVCVM, ET ARCHIDVCVM AVSTRIÆ.

IRtuti nil invium, Magnus animus, magno viro, sententiam veram & tanto dignam Principe, exprimit, Horatianæ conformem : invia virtuti, nulla est via. Hieroglypton, Symboli veritatem confirmat, Annibal is enim manus aut miles est, qui per invias Alpes viam invenit, per fractis, disiectisque aceto & igne faxis, quæ natura advenis veluti de industria objeccerat. Ne narrem uberioris rem dignam memoria, in causa est, Historia T. Livij, digna lectio ne. Nec opus erat exemplo. Fit enim ut virtus aur ferat, aut domet omnina. Ita semper invicta, semper victrix. Quod autem non semper fortunata, hoc sit æmulantium invidentia, aut conditione rerum humanarum instabili.

II. HIEROGRAPHIA.

Auspicabor iterum à Symbolo : Telum virtus facit. ita mihi placet, ut factum fortiter ; ita, dictum Principis, sapienter. Nam principe futili, nihil est ineptius. Contrà, quid majus aut admirabilius, Principe in factis. claro ? in verbis stupendo ? De veritate nihil est dubij. Nam si arma desint, vir fortis, mordicus se defendet, imò Alcibiates nondum vir. Cùm enim ab æquali humi stratus jaceret, expedivit dentes, & increpanti, canum hoc esse, argute respondit : imò Leonum. Princeps, híc, ut irritate virtuti, ipse furor, & justa iracundia ministrat arma, corrigit flagellum. Sic scilicet appellat Iunius palum, cum minori bacillo, pensili & móbili, quo jam teruntur fruges, abolito tribulo, quod vehiculigenus erat, ad id, comparatum. Et passim in re subita, quæ sors offert, armant se passim, faxis, fūdibus, & id genus armis non armis. Qui igitur in mentem Principis intropicit altius; is transibit; in ejusdem sententiam facile, uno exemplis conantis ostendere : Nunquam viro forti arma defutura, adsit modò animus, ad tuendam dignitatem, & vindicandam injuriam.

III. HIEROGRAPHIA.

Quid monstri híc mihi in acie sistit ? Femore tenuis, truncus stat, non vir. Hic tamen, Princeps ait, virum agit. Quam velim semiviros esse omnes hostes Majestatis Austriae ? Deus benè vertat omen. At Albertus, cognomento sapiens, in re seria non ludit. Nam vel mole reliqua, miles resisti hosti, vel integro femore propagat sobolem, etiam si reliquis membris esset captus. Iam quotus quisq; militum pugnat ? Magna pars. numerus est. Caput in duce exercitus requiritur : pedes in ductoribus ordinum : manus in milite. ut dux ordinet aciem : ductores ducent ad hostem : milites pedem & manus conferant. Huc sapienter sapienti propositum, auguror : melius sentienti, lubenter cedens.

IV. HIE-

IV. HIEROGRAPHIA.

Præcedit Symbolum, ut desint vires. Quem vero nōtet Princeps, obscurum est. aut potius, quem laudet, sive principem socium at inopem: aut militem temerarium, licet imbecillum. Animus enim est, non Lacerti, qui virum fortem facit. Deiotarum Romani amarunt & laudarunt non propter vires, sed fidem. Quia de caussa antē, unius Pergami Regem pluris fecerunt, quam Macidoniæ aut Asiar potentissimos Reges: & Regibus Ægypti in amicitia adæquarunt. Nec Carolus Quintus in Antonio Leiva corpus, ad animum suspexit. Nam facimus ferè quidquid voluntus. & non tantum nos, ipsi superamus, sed & hostes & fortunam & naturam ipsam: si omnino volumus. Tantum præsidij nobis est domi. Quod si vis major rectis conatis adversetur; Laudatur tamen semper, velle justum & arduum.

Ferdinandus Archidux Austriae Dux Burgundie Stirie
Carinthie Carniolie Württembergie et Frd. Imp. Fil.

Ferdinandus Archid. Aus. Dux Burgundie Stirie
Carinthie Carniolie Württembergie et Frd. Imp. Fil.

Carolus Archidux Austriae Dux Burgundie Stirie
Carinthie Carniolie Württembergie et Frd. Imp. Fil.

V. HIEROGRAPHIA.

Potentia fati magna est. ut ex Tiberio & Domitiano Imperatoribus populi Romani, manifestum fit. Horum enim Mathematicus imperium, alteri alter exitium, vaticinatus est. imò & sibi. Erat autem Mathematici illius nepos. Magna igitur est vis fati. Si non in animos ; in fortunam & rerum successus atque eventa. Mystra noster, ter miserum hominem, qui aut naufragio enatarat : aut blanditia temporis & maris invitatus, laverat, in Balænam incidere (quantulo enim spatio à rictu abest,) qui alterum pedem in sepulchro habet ? ostendit : &, ut certi casuum, qui huic naturæ impendunt, incerti quorum, & quo tempore, in melius vitam commutemus : & diligenter nos commendemus. cuius providentia, longè potentior est, potentissima vi fati. (Necesse enim est pri-mam caussam, ut priorem ; ita & superiorem esse secunda) graphicè admonet.

VI. HIEROGRAPHIA.

Firmata, inquit Princeps, resistunt. & simul Navim, quasi digito com-monstrat anchoris jactis firmatam. quam hinc procellæ, istinc venti, ne-quidquam impetunt. Omnem enim vim perfert, & elidit tempestatem. Si navi sua sunt fulcra, & quasi fundamenta in mari ; nobis sacram anchoram oportet fixam esse in cœlo. Suo enim quisque rectè stat Loco. Si alio stat ; aliò nititur. ut fursùm levia deorsùm gravia. Magistratus bonus, est Magister bonus. Felix civitas, & natio, cui obtigit. Felix fortunata-qüe Austria, cui jam hæreditarius est. Felices nos, ad quos communio bo-nittias, & portio bonorum transire.

VII. HIEROGRAPHIA.

Hæc, non re alia, quam numero, à proxima discrepat. Fortè tūm so-cios secum constantiæ & securitatis admonuis. Nunc se ipse stabilit : & ad-versus omnem vim, quam cœli incommoda & maris discrimina refe-runt, se consilii dexteritate, ac animi constantia obfirmat. Nam lubrico in loco versamur omnes, quamdiu in terrarum orbe versamur : Princi-pes etiam præcipiti, quo magis arduo & excuso consistunt loco.

VIII. HIEROGRAPHIA.

Utrum hic obscurius ? Symbolum an Hieroglypton ? dictu difficile est. Ab hoc incipiam. Veritas est, quæ tabulam temporis sustinet. ma-trique ancillatur effatae, æquum enim est. & gratius est genetrici annosæ, obsequium filiæ, quam ancillæ. Est autem tempus, omnium vetustissi-mum. Nemo me repræhenderit, crediderim. Si pro fœmina accepero, quod indiscreti sexus est apud Latinos, masculi apud Græcos. Nam die apud utrosq; fœmina est. & temporis momentum antiquissimum. Ho-fortassis ad rem non ita multum, sed malevolentiæ rugentium, & invi-dentiæ sciolorum nihil satis. Cæterum tempus in tabula habemus: quo Ferdinandus tabulam signavit. Aggrediamur, Symbolum. litteræ sunt quin-

quinque, cum nota aspirationis. quæ conjunctæ nullam vocem constituunt: disiunctæ sententiam faciunt: verba singulæ, ex quibus oratio componitur. Nihil est novi in Germania; sed accessendus è Græcia, Oedippus aliquis, qui interpretetur. Ac quod alia sunt Græcorum Litteræ; ne accusatus aut non veniat, aut non intelligat; sortiamur, quid dicamus. U. ut. T. tunc. (anno scilicet M. D. LVI.) H. hoc. E. ego. S. semper. E. ero. Quod autem ego sic conijciam (meliorem enim non reijcio enarrationem) facit Principis perpetua, etiam in re amatoria, non gravi solum, & constans animi Heroici constantia.

IX. HIEROGRAPHIA.

In ipso Ponte Euxini ostio, trans Bosporum Tracium, aut insulæ, aut scopuli duo sunt, Symplegades appellanto coëuntium speciem, tam propinquæ sunt, deflexa paullum acie intrantibus præbent. Unde jocus Martialis, & horror Euripidis. Hoc scopoloso & pericoloso loco, si non se, militari habitu animum suum invictum Princeps statuit, anchoram jacturo similem. ut omnes intelligent, se ex statione; quam à Deo obtinuit, non esse excessum; sed defensurum terra & mari: imminet enim ex terra, mari. & quidem ut ipse loquitur absque metu. Magnus animus invicta mens. Nam hinc Veneti, istinc Turcae semper incumbunt. Nos Principis exemplo, si in documento, præsidii non satis est, incitemur ad res magnas cùm obeundas, tum preferendas. Turpe enim est animo labi, etiam si undique circumfistant dira & dura. Laudabile, imò & salubre, contra niti. Nam sape cedit fortuna virtuti: & si non cedat, victoriā quidem, sed cruentam relinquat, aut impeditam victori.

X. HIEROGRAPHIA.

Manus hæc insertum aut pastillum flores collegit. Ita nostræ non necessitati, verum etiam ingenuæ voluptati natura indulget. in ingenti gaudio fœcunditatis, tam variè ludens, ut nescias, pluribusne stellis colluceat cœlū, an florib. terra respurgatur. Si tam liberalis natura, ac quasi prodigiorum, facile nascentium, & nisi decerpas, dehiscentium primo, fluentium post, & perentium jam jam: quot enim non superant diem? quo spectet Mystæ Symbolum: sustine & abstine non satis intelligo. verum quidem est, no omnes peræque salubres esse: non nullos, si propriùs ad moveris, nares offendere. Jam veneno coronat inxit Cleopatra, (ut narrat Plinius) illudere volens cautioni Antonio, & omnia metuenti, principio belli Aetiaci, nec nisi prægustatos cibos sumenti. Ergo procedete hilaritate, invitavit Antonium, ut coronas biberent. ut velamentium, vel amantium ferebat consuetudo. qui decerptam de capite Reginæ coronam haurire incipiens, opposita manu prohibitus est. En ego sum, inquit illa, care Antoni, quam tu nova prægustantium diligentia caves. Adeò mihi, si sine te possem vivere, aut ratio aut occasio aut ingenium deest. Inde eductus è custodia, qui hauſit è vestigio expiravit. Non nihil igitur caußæ, est Mystæ præcipienti, in hac prodigalitate ludentis Naturæ: Sustine & abstine. Sed Mystica disciplina receptum est. aliud velle, & aliud videri velle. Flores igitur aut formæ sunt, aut aliquid forma indignius: aut denique flores, non fruges. & id genus alia, quorum fastidium, dignius homine libero & ingenuo, quam desiderium Naturæ enim flores & odores in diem gignentis, magna & palam admonitio est; quæ spectatissimè florent, citissimè marcescere.

Archidux Austriae:

Carolus Archidux Austriae Dux Burgundie Stirie

Carinthie Carniolie Wirttembete Fere Imp: Fil.

Enotus Archidux Austriae Dux Burgundie:
et Maximiliani II. Imp: Fil.

Matthus Archidux Austriae Dux Burgundie:
et Maximiliani: II. Imp: Fil.

XI. HIEROGRAPHIA.

Plinius non unius Delphini amorem erga puerum: quem dorso excepto veheret ad ludum litterarium, & reveheret; Sed plurium erga plures, commemorat. Quæ visa & à dignis fide, prodita memoria, fabulam Herodoti de Arrione, confirmant. cùm & Musica Delphinem capi, usu compertum sit. Hic non puer, at Dea vehitur, vel occasio, vel fortuna. Vellum enim hujus est: capillitum illius. Si igitur credibile est homines adamare, quod aliquando fuerint homines; non est à fide absconum, naturæ parere augustiori. Nam & hoc homines faciunt, ut par est. satis pro Hieroglypto. Nam de Bacchi severiori vindicta exstat Diaglogus Luciani. Ad Symbolum accedo: Audaces fortunajuvat: Audacem & plusquam audacem Horatius facit, qui primus fragilem, commisit pelagoratem. Quantò audacior, qui sine rate? qui Delphinum equitat? Et non solum periculo maris, verùm etiam lubrici piscis mobilitati salutem credit? Audacior longè profectò est. Navim enim gubernat ille: hic fertur & gubernatur à Delphino. Sed quantò audacior hic, illo; tantò audacior, qui fortuna fretus, longè instabiliori, cùm mari, tūm vento, ad res gerendas accingitur. ne dicam temerarius. Et foret ædepol temeraria audacia: si non juvaret, & consilio regeret fortunam. ut hic fortunata occasio, Delphini cursum, excepto in vellum vento.

XII. HIEROGRAPHIA.

Solvit nos dubio Princeps. Nam quæ loquitur, Fortuna est: pila enim stat, ubi Poëtae, propter mutabilitatem collocant: & quæ Poëtae in os ingerunt, effutit. Ego de Fortuna duos libellos scripsi, & scripsi Homerum non meminisse Fortis fortunæ. Et certè non meminit in tota Rapsodia. unde certè convincitur, hymnos alterius esse, in quibus fit Fortunæ mentio. Quemadmodum si Orphei essent omnia, quæ sub nomine illo feruntur, ut plausibiliori; Phocylides non tribueret Iovi, quæ ille fortunæ. Sortita nomen & numen Fortuna sero est. prudentium callida inventione, ut à vero Numine, in fallsum fabulo sumquæ nomen, contumeliam hominum averterent. Causantium semper Deos, si quid aliud, quam ipsi vellent. Lege Senecam in Agamemnone, & Euripidem in Hecuba. quamquam nec hæc convitiis in Jovem abstineat, criminatur utrobiq; fortuna. Palladas modum excedit, qui vitam hominum, fortunæ ludum appellat. Bupalus fortunæ signum, primus omnium, apud Smyrnæos effinxit. capiti polum imponens: altera manu, vocatæ Amaltheæ cornu. Nec refert, non eandem hic esse imaginem. Nam Tibullus & Ovidius in orbe statuunt, quos Mystra noster sequitur. Quod quisq; sentit; de fortuna dicit & fingit. Archilochus anum facit, altera manu flamas gestantem, altera aquam significare volens omnium bonorum & malorum. Ovidius alibi coecam vehicisis, quæ coeci traherent equi, ludit. verè nihil aliud est Fortuna, quam incerta rerum caussa. Hic, cuius caussa tam longa excurrit oratio, audax loquitur: Audaces juvo & non tam insolentes, quam verè loquitur. Semper enim aut plerunq; sequitur fortuna virtutem: nec in ærumnis, quenquam magis, quam nos ipsi, crimina-
K ij bimur,

bimur, si sapimus. Et si quid nobis non tantum præter opinionem, verum etiam meritum eveniret. Jobi in mentem deberet venire, eodem animo adversa accipientis à Deo; quo animo prospera, accepta refert Deo.

XIII. HIEROGRAPHIA.

Ex duobus ramis, Lauri & Palmæ, orbiculari forma, in totidem diademata, coactis, videmus corallam: & legimus soli Deo gloria. Hac Hierographia *mannagis tns* Archidux Ernestus, suam erga Deum pietatem, posteris testatam reliquit. Pacis enim & Belli, commoda & ornamenta Deo vindicanti, regnum cœli & terræ tribuit. omniumque, quæ laudem & gratiarum actionem merentur, soli Deo, piè ascribit. vulgata sunt. Utinam itare, uti sermone vulgata. Nihil enim boni in nobis est, aut è nobis; sed à Deo, fonte boni: & solo bono. verte te in omnes partes impie. Ad unâ, simplicem, & primam causam, veniendum est necessariò. Si debetur Deo; reddatur Deo. Hoc est, quod tacens loquitur Ernestus. dignus longiori vita. Nam si haberemus Principes, qui nos, non tantum Legibus regerent, & armis protegerent; Verum etiam moribus præclaris informarent; Legibus non magnopere indigeremus. cùm nulla sit efficacior lex, quam viva Lex, Rex.

XIV. HIEROGRAPHIA.

Amat victoria curam. inquit Mystra, & præmium Victoriae, Lauream, coronam, supra scopulum collocat alatam. bravii instar loco conspicuo & eminenti. Nec tantum amat, sed imperat & exigit curam: præpete aliâs penna ad hostes transitura. Quod exercitus in ipsa victoria sunt casi fugatique? quot duces victi? quot reges subacti? solvit enim blandiens fortuna, ordines: mollit duces: depravat Reges. Ad Ravennam, imò & multò antè victores Galli, vel internecione deleti, vel paulò post. Italia magno accepto dedecore & detimento, exacti. amisit ducibus. Epaminondas quoque ad Mantineam, hostibus acie superatis, lethale vulnus accepit. Alexander supervixit rebus à se gestis, & subacto Orienti; sed vitiis victorum gentium de libutus, à se ipse degeneravit, & quasi vietus est. Eadem pestis Panos viatores invasit, & Italia expulit. Si tanta difficultate, retinetur victoria; quanta cura & industria paritur? captæ enim feræ etiam mansuescunt. Quamobrem ad victoriam, cùm acquirendam, tūm custodiendam, omnes non ærarii solum, verum etiam animi nervos intendere oportet: nec committendum, ut si quid aversi evenerit; nostra id culpa accidat. Nam opinio de nobis, multum apud cives, nec minus apud hostes, in utramque partem potest.

XV. HIEROGRAPHIA.

Alia figura Princeps eandem sententiam dilineat. quam nos jam, Poëtarum coloribus, depingemus. Perseus liberat Andromedam, expositam ceto. Andromeda, quam Nereides scopulo alligarunt, quod se cum de forma contenderet, est nuda. Cetus è mari mergens in hia prædæ liberator intervenit. aut intervalat potius (virgo enim infons erat. Cassiopes de filia ea errat jactantia) succinctus talaribus Mercurii alatis. Nec, etiam si veniret citus, venit imperatus. Sed armatus erat galea Platonis, glad o Mercu-

Mercurii, & scuto Palladis, in quo esset caput Medusæ, ut tām sibi saluti foret, quām hosti exitio. Cæto igitur rigente in faxum, Andromedam solvit periculo, & sibi copulat conjugio. Ita, quæ, à Poëtis, accepi multis, ego paucis reddo. Quid ad Principem, aut Principis sententiam hæc fabula? Quod, ut Andromeda Ceto objecta; ita Hungaria, de cuius amenitate, felicitate & pulchritudine Historici & Geographi; sit exposita injuriis Turcarum. Quam qui in libertatem vindicaturus sit, festinet, ac celeret, advolet in tanto periculo necesse est; Sed ne imparatus, ne impar hosti, caveat. Et quod Dii de cœlo jam descendant, fugiant contagio mortaliū, immortales; descendant in Hungariam, adversus communem hostem Christiani Numinis & Nominis, Principes & populi; Cæsarēmque levent auxilio. Medusæ enim caput foret, & si quid terribilius, Vindicta Dei, Turcarum Tyranno, concordia, & fœdus Christianorum, rigeret; quæ non ad conspectum modò, ut Cetus, verū etiam ad ipsum nuncium, sic fortè ad sententiam Mystæ accedimus. Sed quod paucos moveri aut suo, aut publico discrimine videamus; tibi pia preicatione Deus, reliquam spem Hungariæ commendo, rogans atque obsecrans; ut sedem etiam nunc nomini tuo faventium, olim pietatis tue propugnaculum, à terrore, libidine & rapina Barbarorum liberes: & legitimo Cæsaris Rodolfi, famuli tui, domini nostri, imperio restituere digneris.

XVI. HIEROGRAPHIA.

Ciconias & Grues è longinquo venire concedimus Plinio. ne graves veniant, has æstatis, illas hyemis esse advenas, naturæ sagacitas est. Grues verò, nam harum aliquam confidere, in acervo armorum, video in expeditionem eligere ducem: servare ordines in itinere: quæ extreum agmen cogant, medium obtineant, primum ducant, esse veluti tribunos: Vigiles servare nocturnas excubias. Lapillum pede sustinentes, qui laxatus somno, & decidens, in diligentiam coarguat. Cæteras dormire, sub alis capite condito, alterno pede subsistentes. ducem erecto providere collo insomnem, & dare Mandata. solertia, omnia, quām brutorum animantium, naturæ sunt. Nam nos in rebus gravibus delicias agimus: in pericolosis ludimus: in bellicis torpemus. Quæ causâ est Mystæ volvrum exemplo, ut, leviores his simus, veterno excitandi. Nam si

quidquam moramur; morimur, aut vitam precariam
retinebimus & vivemus, omni morte de-
testabiliorem.

K iij

XVII. HIE-

Mathias Archidux Austriae Dux Burgund. Stir.

Carinthie Carniolie Generals Supremij regni Hung:

*Mathias Archidux Austriae Dux Bur
gundie Stirie Carinth: Carniolie: etc*

*Maximilianus Archidux Austriae Dux
Burgundie M. Mag. Equitum Theutonicorum*

*Maximilianus Archidux Austriae Dux Burg. Stir. Car:
Carniolie etc. Magnus Magis. Equitum Theutonicorum ordinis S. Georgij p. Com:*

XVII. HIEROGRAPHIA.

Antè Marium, Lupi, Minotauri, Apri, Equi, cum Aquila erant, si qua militaria Romanorum. Aquila fuerat Persarum. ut ex Plinio & Xenophonte manifestum est. Draco Indorum & Scytarum. Post recepta etiam signa Principum, ut ex Dione colligitur: & jam olim etiam ducum, ut Statius innuit, nisi annuat ad receptum morem Romanorum. Nam Appollonius Rhodius, suis duces insignibus insignit. Igitur & Principi nostro etiamsi exemplum non haberet, licuit vexillo superponere, qualem cunque animantis effigiem: modò sibi sua constet ratio. Nam cùm alii excitant militem ad virtutem, fortitudinem, vigilantiam, & imitationem, ferarum, quas in signis ostentant; ipse gnarus virtutis & fortitudinis Germanorum, sociorumque, in Grue sua hæret: iterum atque iterum excitat: & sub eadem imagine, expediti consilii atque consili rationes exigit. Dixi vexillo superponere. Nam licet pila sit, vel orbis, quo Isidorus Augustū esse usum, ut ostenderet orbē subactum; mediū relucet à centro, aliis atq; aliis pilis ad circūferentiam usq;, è purpura, ut reliqua, cui aurū intertexti ceperat. Cæterum hoc signum, signum imperii, duæ Nymphae nudæ, id est cæteris curis solutæ (quod satis habeat quod agat) qui potentem hostem habet, inter signa militaria & arma (satis enim non est habere, sed & oportet tueri) ægræ sustinent manibus, sustentant humeris. Si vix Deæ férendo sunt; qui nos efferendo? nisi nos Deum in auxilium advocemus? & nobis ipsi opitulemur? satis dicit, quod factum vellet, Princeps.

XVIII. HIEROGRAPHIA.

Quemadmodum bonus paterfamilias, aut clarus Dux, idem atq; idem sapientis hisdem inculcat: quibus videt, aut ingenium, aut animum deesse; ita Archidux, salubre iterat præceptum: Amat victoria curam. diversis semper ut appareat, ut removeret fastidium, simulacris. Jam enim duo Genii alati, signum Augustale admonent Palmæ: Orbem, inquam, à priori differentem, quod hic folia, quæ Palmæ æquaæ sunt, à centro ad peripherian fluant: & æquitatis causæ æquos esse successus demonstrent: nec dum fore exitum felicem, si nobis curæ sint successus. quod Grus super palmam sedens, non stertens, eructat.

XIX. HIEROGRAPHIA.

Si Laurus est scapus, in quo vigilat Grus, non satis discerno. ita nycto. Tres scapus circa in orbes tres laurum duci topiario opere, vel cæcus, etiamsi nil de numero. si non viderit, senserit. Itare dolent cum frondes, tum baccae. Et fortè cæcus si de numero audiverit, melius nobis divinabit, ut illi fabulosè evenit: evenire solet, animo à sensibus abstracto, quid tres orbes, circa eundem diamitrum velint, præsertim Laureati. Divisum enim si audierit olim, in totidem partes, orbem terrarum; coniunctus veluti de palo suspensum universum orbem; explicatum verò in suas partes, ut divisione clarius sit, & habendi cupidos magis accendat. Cum autem Gruem audiet, teneri Scapi cuspidem; manus toller, & hinc cura, omniiliarum rerum cura quæ non sunt necessariæ, posita, opus est, exclamabit. Hæc si cæcus viderit; quid nos hallucinari possumus, in hoc rerum usu; aut cæcutire, in tam molesti diuturnitate belli?

XX. HIE-

XX HIEROGRAPHIA.

Leonem qui antè non vidit; ex unguibus & rictu, hanc esse imaginem Leonis, animadvertis. adeò vulgatum est Leonem & omnia Leonis, spectare ad rapinam, impetum, saevitiam. Hoc tamen sēna, rapaci & edaci forma, Natura abdidit animum placabilem, beneficū, & generosum, magis quām saevum. Magna vis Naturæ, inter tām contraria, eminentis. Negat saevitiam illam inter se Plinius. Hoc in primis insigni cum probro hominum, non ita ulli animantium, ut sibi mutuō infestorum. Quod si ne foeminæ quidem mas, licet adulterii impatiens, ultrā quām irascitur; aut amor est, qui furorem lenit, aut animus plusquām placabilis. Plinius addit, supplices audire & exaudire: multisque exemplis auditu rem stupendam comprobat. Nec ita in circo reor. Leonem amiculo Gætuli, obiecto consternatum; ut hostem ignavum contempssisse. Nam rotarum stridor, Galli gallinacei cantus, naturæ sunt, tantæ feritati illudentis. In Thoas, & de quibus digna memoratu victoria est, aliás fertur. ut laudem magis appetere, quām prædam petere videatur. Hæc breviter de forma & natura Leonis: nec inepta, uti apparet, ad Symboli enarrationem, Fortibus resistit. Leo enim Archidux Maximilianus est, qui in carcere etiam animum retinuit invictum. & misis, à quibus erat vocatus in regnum, attractus in carcerem, Turcis, quos non injuria fortis appellat, animo Leonino sese objecit toties. majori virtutis, quām fortunæ gloria.

XXI. HIEROGRAPHIA.

Castris positis, Militemus inquit. Mascula, imò & magna vox, digna quā tanto Principe. Quid ergo? inquires, omnianè sunt in castris posita? Minimè verò: sunt enim ut gemina Reipub. tempora; ita diversa belli & pacis studia. optatiora quidem hæc, sed & illa clariora. nec minus necessaria: cùm tantum quisque tenet, quantum manu tenere possit. præfertim vicino, cui satis causa bellandi est causa dominandi. Rectè igitur, Militemus inquit, cùm eò ventum est, ut Marte sit agendum, non disceptandum Lege. Hæc enim Lex est, non à nobis inventa, sed à natura latè: & insita in indole animantium etiam reliquorum: Vim vi ut repellant. Et rectè nobis inquit. Quanquam enim ad nos proprius in dies, furor hostilis penetrat; nemo ferè ex sociis, ad commune incendium accurrit: solus Cæsar pro omnium pugnat salute. Cæterum Pyrrhus castra metari primus docuit: & eo nomine, non postremum nomen, inter clarissimos belli duces, judicio Annibal is obtinuit.

XXII. HIEROGRAPHIA.

Quæ hæc virago? quam hasta armatam comitantur cicur Leo, & sus ferus? Si Circe, unde scutum Palladis? Si Pallas; Plutonis ubi gilea? ubi pro crista galeæ, ales Martius? Jam mamillare, sit pelliceum; non est Aegis, quam Virgilius & Euripides describunt, horrens monstrosis capitibus & distincta Laciniis serpentinis. Breviter nil Palladis video praeter hastam, à qua nomen, apud Græcos invenit: & scutum capite Gor-gonis

gonis insigne. Ad Circem ferarum domitricem, aut efferantem homines
comites proprius spectant. Et hanc nec cassis, si tamen non est calendum,
capitis istius tegumen : nec hasta dedecent. Sarmatarum enim Regi nu-
psit : & sublato Beneficiis viro, ausa est, in viros usurpare tyrannidem. ut
non providè ; sic nec prosperè. Regno enim exacto in Italiam abiit exu-
latum. Hac refero, ut ostendam, arma decere Circem quoque. Quod si
Symbolum pateretur; Circe esset. Nunc, Frangit & attollit, licet Histo-
ricè de utraque dici posset. Hasta frangit comminuit, delet : & scutum
attollit, fin, contra majorem vim, defendendi gratia ; Mysticè Pallas fran-
git hostem, id est sapientia, cuius illa præses est , temeritatem in dictis &
factis tollit: & attollit, in Luce collocat, digno statuit loco, rectè consul-
ta & fortiter facta. Quidigitur Mystra sibi augustius quippiam arrogat ?
Non ea est mens Principis modestissimi ; sed per sapientiam Dei , justissi-
mam Cæsaris caussam, ab injustis armis Turcarum derimenti, pollicetur
sibi victoriam , de potentissimo Tyranno Asiae, Africæ & Europæ. Nam
Plato in Cratylo, de Pallade, ex Jovis cerebro, nata , ea scribit , ferè , quæ
nostræ Theologi, de Verbo æterno , Mentis æternæ. multum differens à
Luciano, qui partum illum , in quodam Dialogo per contumeliam, de-
scribit. Jam per Leonem, Turcam intelligit. Per suem, ec-
quem ? alios percunctare. Ego enim à convitiis,
calatum meum libenter abstineo.

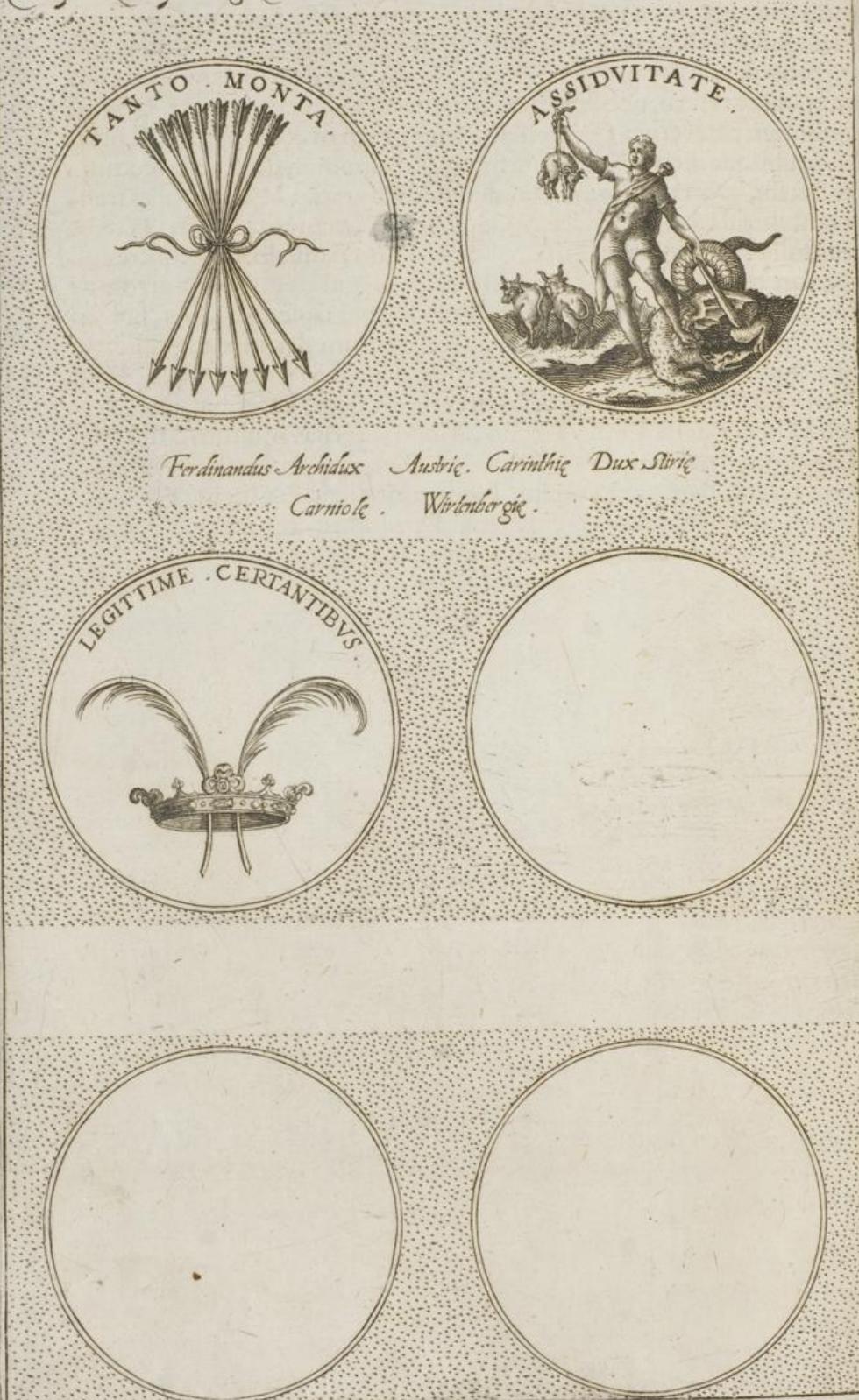
••(◎)••

Carolus Archidæc Austriae Princeps:

Hispanic Philip. II regis Filius.

Albertus Archidæc Austriae Dux Burgundie

Stiric Carinth. Carniolæ Com. Habs.

XXIII. HIEROGRAPHIA.

Duo erant olim ducum belli decora, ut ita loquar, momentanea. Græcis Trophæum, Romanis Triumphus. Plura militum, Romæ præser-
tim: & infra Triumphi decus, dticum quoque summa attingo. Video
enim Trophæum hic depictum. Erat autem Trophæum, spolia hostium,
truncatis apice arboribus & ramis arborum, fixa. ut Virgilius Mezen-
tio cæso ostendit. Momentaneum dixi cum Triumpho. licet enim diu-
turnius foret, aut defluere arma, aut labi vetustate arborem erat necesse.
Reperti sunt, qui celarent ære, aut marmore scalperent. inconsulto con-
silio. Nihil enim ad perpetuandas similitates efficacius est, memoria ma-
leficiorum. Excitabant Milciadis trophæa, Themistoclem. Et Persas
eadem revocabant in Græciam. Romani devorare potuerunt, ignomi-
niā & cladem, nece Crassi. & internecione exercitus acceptam. Signa
verò Crassi, id est, memoriā repetunt: & his redditis Augustus quie-
scit. Oportet exstare monumenta Virtutis. Deus Bone? & quod mo-
numentum clarius? vivacius, perennius, Historia? vero, unico & solidō
monumento rerum gestarum? Triumphus & Trophæum, M. Cicero-
ni, videntur, ut sunt, ludicra pænè puerorum. Nec Princeps, Melite-
mus inquit, quasi non alia spe, quam Trophæi. abest ea Levitas, à tanta
gravitate; sed ad milites, si non oratio: ratio efficax est, impigrè pu-
gnandi. Spolia hostium, sive in medio posita, sive de arbore iuspensi.
Prædam ea colluvies. Pauci sunt qui laudem petunt, abolita consuetu-
dine Romanorum, pro aris & focis non tam pugnantium, quam se se de-
voventium. quod fieri necesse est, ubi mercede conducuntur, non amo-
re in patriam ducuntur. Quidammodum igitur Cyrus Minor, maxima
Græcis promittit, quibus Erasmus scribit Germaniam ex Germania ex-
ciri posse; ita mercenario militi prudens dux, quibus inhiat, spoliā ho-
stium demonstrat.

XXIV. HIEROGRAPHIA.

Jason est, quem cernis, sparum læva, vellus aureum sublata dexterate-
nere: & dextro pede draconem calcarè, velleris aurei custodem: manu
dextra securum, sinistra habere ignivomos viatos & in domitos tauros.
Ita ex una imagine colligimus breviter, quæ vix legimus apud multos
Poëtas, omnia. Multis post seculis, quam hæc aut facta, aut ficta sunt,
Philippus, quem non falsò cives, Bonum appellarunt, Dux Burgundiæ,
Ordinem Procerum leætissimorum instituit, & vellere aureo insignivit:
non abs ullo fastu, sed animo religionis servandæ, propagandæq.; ut ex
Epitaphio ejus, ne fictum in gratiam, aut metu expressum testimonium
videatur, liquido appetat. Nam in memor infausta expeditionis Hungariae,
jam tūm posteris ostendebat viam, non in Colchidem, sed in univer-
sam Asiam, recepta Europa, transeundi. cuius opes Turca veluti Draco,
præreptas & præclusas nobis servat. Nam ut Jason, non solus, at sociis
totius Græciæ Principibus, in Colchidem pervenit; ita duci expeditionis
ardua, & jam necessaria: non enim in Colchide querendus est hic Dra-
co, sed foribus nostris propulsandus. opus est subsidio & societate Prin-
cipum

cipum & Civitatum, totius Christiani nominis, omnium. ut pluribus P. Jovius nequidquam docet. Et quemadmodum Jason, non mari tantum, sed & terra jactatus fertur; haud alter Turca terra mariquæ, ne habeat, quò se vertat, incusio & illato undique terrore, oppugnandus est. Nunc dum terra bellum trahimus, aut mari ducimus; ipse vires in unum contrahit, & facilè sustinet impetum. imò cùm non pugnet qui deberet, sed qui cogitur: & alter alterius prelum ociose spectat, singulis aliquid præripit. ac in Medeam, id est, recta consilia sequamur, & in commune conferamus vires; quod rationi consequens est, non vaticinor. sed vereor. Brevitati studio, & fugo querelas: quid enim tibi fastidium pariam? aut mihi molestiam, nihil Reipub. profutaram? Præcipites enim ruimus, in mutuam perniciem, bellis intestinis. Hic prolixior fui studio Mystæ: cujus consilium Hierographia expressum, est salubræ & necessarium. Ac ne consilio aliquid desit; Symbolum (Affiduitate) ad Hieroglypton accedit. Nam consilio quidem opus est antè factum; sed à facto non cunctandum. studio, affiduitate, diligentia, potius maturandum. Horum si fidem Christianis facere, Christianus Princeps possit; Turcas, verè Tauros: sunt enim nostrorum multi, qui in belluinam degenerarunt naturam, qui Turcæ ancillantur. imò hoc est robur, hæeres, (hoc praesidium Draconis) etiam signem & Martem spirarent, nullo negocio subjugaremus, & frangeremus spiritus. Ac ne nascantur, ex dentibus gigantes, id est, posteri majoribus potentiores. ut à contemptis initis, in hanc immanitatem, Tyrannis primùm contemta evasit; abrumpenda omnis societas, rescindendum omne fœdus, inferendum uni ab omnibus bellum est: & malum omnibus infestum, ab omnibus eradicandum. Sic sic aureum Vellus, aut sub hoc nomen, incredibilis Orientis semper divitis, nunc nostra miseria ditati, opes, cum ingenti perenniæ nominis gloria reportabimus. qui nunc inter nos non minor periculo, de mutuo exitio decertamus. Quantum civilibus aut socialibus bellis, auri, sanguinis, Virûm, exercitus, falsum est? Cadmæ tamen victoria vicerunt. omnes, si qui vicerunt. Nec tamen, qui vel suo vel alterius periculo sapiat.

XXV. HIEROGRAPHIA.

Legitimè certantibus, inquit Mystra: & per coronam auream, traiicit geminos Palmae ramos. Nam in ludicro certamine, palma donabantur Græci, aureo diademate cingebantur, cùm aliis de caufis, tūm, ut nunc regnandi. Ac divus Paullus quidem ad morem istum respiciens, extatur nos ad legitimè certandum Spirituale illud certamen, cum Carne, Mundo, & Diabolo. proponit præmium coronæ nunquam marcescentis. Non quod operæ debitæ, ulla debeatur merces: aut non satis sit præmia, in ipso Dei servitio & cultu; Sed quod animi hominum invitentur præmiis: & licet non debita, Virtuti & Pietati Deus præmia rependat. Hinc Mystra cùm præmia proponit, tūm ea distinguit quoque. Alia enim sunt præmia justa & hujus vitæ: & alia aeternæ. Proponit autem eodem consilio, quo Paullus. quo bonus legum aut lator, aut gubernator, & ut beatitatis aeternæ gratia, haud dubiè & fœlicitatis Reipub. Nam

Nam non minima felicitas Magistratus est, parentis virtus. Et de virtute, est jucundissimum certamen, si virtute certatur; & non uter potentior, sed melior evadat. In bellum aliâs non bellè ruimus : & necessarijs armis honestam aut piam caussam prætendimus. cùm ne cum perduelle quidem, nisi piè & justè bellandum sit. imbecilliori etiam, nisi necessariò. Non enim semper benè fit, quod benè: nisi etiam tempestivè. Pollentiori nisi non solum quid possit, sed & quid debeat, consideret. Debet autem in judicium adhibere rationem, non libidinem. Nam, quam maximè appetit, gloriam amittit semper: quæ enim est gloria, cum scelere in justicia, immanitate conjuncta? nonnunquam, & quod vult invadere, im-
perio excidit: quod enim validissimi exercitus, exigua manu
fusi fugatiq; sunt? His de causis Princeps ætate flo-
rens & studio Reipub. incensus; præmia
non tollit, sed relinquit cer-
tantibus legi-
timè.

APHIA.

er circos acutis
a cernamus, plumbis
cum alijs de cœli in-
ter cœlium trahimus
et cernimus, et for-
merum quoniamque
intercessores: ut ne quis
modicum hominem
a Peccato Despati-
cam et obstat posse
eum averti. Regre-
suum ex hoc, et
aliquam & fiduciam